

Ασφάλεια στο διαδίκτυο: Επικοινωνώ αλλά δεν αποκαλύπτω...

**Βέλτιστο
Σενάριο**

Γνωστικό αντικείμενο:

Διαθεματική Ομάδα

Δημιουργός Σεναρίου: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ (Εκπαιδευτικός)

Έλεγχος Σεναρίου με τα Προγράμματα Σπουδών: ΤΑΓΚΑΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (Σχολικός Σύμβουλος)

Έλεγχος Επιστημονικής Επάρκειας Σεναρίου: ΣΟΦΟΣ ΑΛΙΒΙΖΟΣ (Συντονιστής)

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σημείωση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν αυτόματης δημιουργίας και εκτύπωσης του Ψηφιακού Διδακτικού Σεναρίου με Τίτλο: «**Ασφάλεια στο διαδίκτυο: Επικοινωνώ αλλά δεν αποκαλύπτω...** ».

Δημιουργήθηκε στις **07/04/2015 - 01:40** και έχει υποστηρικτικό ρόλο στο έργο του εκπαιδευτικού.

Δεν αντικαθιστά το Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο, το οποίο περιέχει όλο το Διαδραστικό Περιεχόμενο και αξιοποιεί τις ψηφιακές δυνατότητες της Πλατφόρμας «Αίσωπος».

Το σενάριο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως «Βέλτιστο» ύστερα από αξιολόγηση από δύο αξιολογητές και είναι αναρτημένο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του στην Πλατφόρμα «Αίσωπος».

Το Διαδραστικό Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του βρίσκεται στον σύνδεσμο:

<https://aesop.iep.edu.gr/node/15135>

Επισημαίνεται ότι τα σενάρια της Πλατφόρμας «Αίσωπος» διακρίνονται σε:

Υποδειγματικά Σενάρια: Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια που έχουν προκύψει από επιστημονικές επιτροπές εμπειρογνομώνων (Εκπαιδευτικοί Αυξημένων Προσόντων, Σχολικοί Σύμβουλοι, Μέλη ΔΕΠ / Επιστημονικό Προσωπικό του ΙΕΠ).

Βέλτιστα Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία άνω των 70 μονάδων.

Επαρκή Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία από 50 έως 70 μονάδες.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» - MIS: 479325, ΣΑΕ: 2014ΣΕ24580051.

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Η Πλατφόρμα Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής, Αξιολόγησης και Παρουσίασης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος», αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης.

Ομάδα Επιστημονικής και Διοικητικής Εποπτείας της Πράξης:

Επιστημονικός Υπεύθυνος Πράξης για τις Δράσεις που αφορούν το Ι.Ε.Π: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 1: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 2: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Υπεύθυνος Υποέργου 3: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Επιστημονική Συντονίστρια των ειδικών επιστημόνων του Υποέργου 1: Βασιλική Καραμπέτσου, Φιλολόγος, Εισηγήτρια Ι.Ε.Π.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Φύλλα Εργασίας Σεναρίου

Το παρόν ψηφιακό σενάριο περιέχει φύλλα εργασίας, τα οποία είναι συνημμένα στο αρχείο «PDF» και μπορείτε να τα ανοίξετε κάνοντας διπλό κλικ πάνω στο εικονίδιο.

- 1η Φάση: [fyllo_ergasias_1.docx](#) , [fyllo_ergasias_2.docx](#)
- 2η Φάση: [fyllo_ergasias_1_fasi_2.docx](#)
- 3η Φάση: [fyllo_ergasias_1_fasi_3.docx](#)

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Γενική Περιγραφή Σεναρίου

Γνωστικό Αντικείμενο

Διαθεματική Ομάδα (Δημοτικό)

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Εκπαιδευτικό Πρόβλημα

Το παρόν ψηφιακό σενάριο με τίτλο «Ασφάλεια στο διαδίκτυο: Επικοινωνώ αλλά δεν αποκαλύπτω...» αφορά στη διδασκαλία της ασφάλειας στο διαδίκτυο για μαθητές της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου. Ειδικότερα, εστιάζει σε θέματα επικοινωνίας των μαθητών και κοινοποίησης προσωπικών δεδομένων διαμέσου δωματίων ανοιχτής επικοινωνίας στο διαδίκτυο (chat rooms), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Οι επόμενες ενότητες σκοπό έχουν να αναδείξουν την αναγκαιότητα του σχεδιασμού και της ανάπτυξης ενός τέτοιου σεναρίου. Αναφέρονται στο πρόβλημα της ασφάλειας στο διαδίκτυο, στη διδασκαλία του θέματος αυτού ως μέσου πρόληψης καθώς και στην προστιθέμενη αξία της χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στη διδασκαλία του θέματος αυτού.

Το πρόβλημα της ασφάλειας στο διαδίκτυο και τα προσωπικά δεδομένα

Σήμερα, οι νέοι άνθρωποι και ειδικότερα οι μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χρησιμοποιούν ολοένα και περισσότερο το διαδίκτυο και τις ΤΠΕ καθώς τους προσφέρουν, μεταξύ άλλων, πολλές ευκαιρίες για γνώση, ενημέρωση, ψυχαγωγία και επικοινωνία. Είναι χαρακτηριστικό ότι σήμερα στην Ευρώπη τα παιδιά ξεκινούν τη χρήση του διαδικτύου σε ηλικία επτά ετών κατά μέσο όρο ενώ μεταξύ των ετών 9 και 16, ο χρόνος που περνούν στο διαδίκτυο εκτιμάται σε 88 λεπτά ημερησίως (Ansip, 2015). Ειδικά στην Ελλάδα, σύμφωνα με τη Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, η πλειοψηφία των παιδιών ηλικίας 8-15 ετών χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή σε ποσοστό 85%. Από αυτούς που χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή το 80% χρησιμοποιεί και το διαδίκτυο. Οι 9 στους 10 το χρησιμοποιούν τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα ενώ το 47% από αυτούς καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά (βλ.

<http://www.cyberkid.gov.gr/public/images/10x21statistika.pdf>).

Ωστόσο, η χρήση του διαδικτύου συνεπάγεται ενίοτε και κινδύνους (Eurydice, 2009). Τα πιο βασικά παραβατικά φαινόμενα που σχετίζονται με τη χρήση του διαδικτύου είναι, σύμφωνα με την Ελληνική Αστυνομία, η πορνογραφία ανηλίκων, οι κακόβουλες εισβολές σε δίκτυα (hacking), οι μέθοδοι επιθέσεων, το κακόβουλο λογισμικό, οι επιθέσεις σε δικτυακούς τόπους, η πειρατεία λογισμικού, η διαδικτυακή πειρατεία, οι απάτες. Στα ανωτέρω πρέπει να προστεθεί και ο εκφοβισμός μέσω διαδικτύου (cyberbullying) που ορίζεται ως η οποιαδήποτε επαναλαμβανόμενη πράξη εκφοβισμού, επιθετικότητας, παρενόχλησης, τρομοκρατικής ή αυταρχικής συμπεριφοράς που πραγματοποιείται μέσω της χρήσης ψηφιακών συσκευών (http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=13...).

Μεταξύ των κινδύνων που καταγράφονται στο διαδίκτυο, είναι και αυτοί που έχουν σχέση με την κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων. Σύμφωνα με το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, προσωπικά δεδομένα είναι όλα εκείνα τα στοιχεία που περιγράφουν ένα παιδί. Αυτά, μεταξύ άλλων, είναι το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση, τα ονόματα των γονέων, το τηλέφωνο, οι φωτογραφίες (βλ. <http://www.cyberkid.gov.gr>). Από την άλλη, σύμφωνα με τον Νόμο 2472/1997 (άρθρο 2, παράγραφος β), ορισμένα από τα δεδομένα ορίζονται ως «Ευαίσθητα δεδομένα». Μερικά από αυτά αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στην υγεία.

Η διδασκαλία της ασφάλειας του διαδικτύου

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με έδαφος από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σήμερα όλο και περισσότεροι νέοι χρησιμοποιούν, στον ελεύθερο χρόνο τους, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δωμάτια ανοιχτής επικοινωνίας στο διαδίκτυο (chat rooms) και μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπως το Facebook. Μάλιστα είναι κοινό μυστικό ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς ότι αρκετοί μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης διαθέτουν λογαριασμό σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης με ψεύτικα στοιχεία σχετικά με την ηλικία τους, εφόσον απαγορεύεται σε αυτά (π.χ. στο Facebook) η εγγραφή κάτω των 13 ετών. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι οι μαθητές πολύ εύκολα παρέχουν ή κοινοποιούν τα προσωπικά τους δεδομένα όταν επικοινωνούν σε αυτά τα μέσα. Στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, η παροχή προσωπικών δεδομένων από ανήλικους και η εμπιστοσύνη σε αγνώστους διαμέσου των κοινωνικών δικτύων είχε ως αποτέλεσμα αρνητικά αποτελέσματα (π.χ. απαγωγή ανήλικου κοριτσιού, αποπλανήσεις, διαδικτυακός εκφοβισμός).

Τα ανωτέρω καταδεικνύουν την πραγματική ανάγκη όχι μόνο για ψηφιακό αλφαριθμητισμό αλλά για διαδικτυακό αλφαριθμητισμό. Με τον όρο «ασφάλεια στο διαδίκτυο» ορίζεται η ενημέρωση των νέων ανθρώπων και των παιδιών τόσο για τις ευκαιρίες που προσφέρει το διαδίκτυο όσο και για τους κινδύνους που ενέχει αλλά και για τους τρόπους με τους οποίους πρέπει να αντιμετωπίζονται οι κίνδυνοι αυτοί (Eurydice, 2009).

Η προστασία των νέων ανθρώπων από τους κινδύνους του διαδικτύου είναι ένα θέμα με το οποίο καλείται να ασχοληθεί η εκπαίδευση πλέον. Ο ρόλος της εκπαίδευσης είναι προληπτικός και αναφέρεται σε μικροκοινωνικό επίπεδο σε αντίθεση με άλλες δράσεις που δρουν κατασταλτικά και σε μακροκοινωνικό επίπεδο, όπως η θεσμική, τεχνολογική και κοινωνική διάσταση της προστασίας των νέων (Σοφός, 2011). Η επιτυχημένη προσέγγιση του θέματος της ασφάλειας στο διαδίκτυο μέσω της εκπαίδευσης αποτελεί, μάλιστα, στόχο της εκπαιδευτικής πολιτικής της Ευρώπης. Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί ήδη από το 1999 πρόγραμμα που τιτλοφορείται «Safer Internet» με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των νέων για τους κινδύνους του διαδικτύου σε συνεργασία με τους εθνικούς φορείς των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με την έρευνα που διεξήγαγε το ευρωπαϊκό δίκτυο για την εκπαίδευση «Ευρυδίκη» (2009), κατά το σχολικό έτος 2008-09, στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών 24 κρατών περιλαμβάνεται η εκπαίδευση στην ασφαλή πλοήγηση στο διαδίκτυο. Ο τρόπος ένταξης και ενσωμάτωσής της ωστόσο δεν είναι ενιαίος. Είτε εντάσσεται στο μάθημα των ΤΠΕ είτε προσεγγίζεται διαθεματικά και διεπιστημονικά.

Σύμφωνα με διαδικτυακή έρευνα του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου με θέμα τις απόψεις των εκπαιδευτικών για την προώθηση της ασφαλούς χρήσης του διαδικτύου στο σχολείο (2009), το 99% των εκπαιδευτικών θεωρεί ότι η ασφαλής χρήση του Διαδικτύου πρέπει να διδάσκεται στο σχολείο. Μάλιστα η πρωτοβάθμια εκπαίδευση κρίνεται ως η πιο κατάλληλη βαθμίδα για να ξεκινήσει η εκπαίδευση στο Διαδίκτυο από το 70% των εκπαιδευτικών. Το Γυμνάσιο επιλέγει το 19% ενώ το 11% θεωρεί ότι η εκπαίδευση στην ασφαλή χρήση του Διαδικτύου πρέπει να ξεκινά από το Νηπιαγωγείο. Ως προς τη μορφή του μαθήματος, το 45% των εκπαιδευτικών θεωρεί ότι πρέπει να είναι ενσωματωμένο στο μάθημα της πληροφορικής, το 28% θεωρεί ότι πρέπει να είναι διαθεματικό, το 14% θεωρεί ότι πρέπει να έχει τη μορφή σεμιναρίου που θα λαμβάνει χώρα ανά τακτά διαστήματα ενώ το 5% προτείνει το αυτόνομο με βαθμό και αυτόνομο χωρίς βαθμό μάθημα (Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, 2009).

Στην Ελλάδα, η ασφάλεια στο διαδίκτυο έχει «έμμεσα» ενσωματωθεί σε διάφορες ενότητες του αναλυτικού

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

προγράμματος σπουδών για τις ΤΠΕ στην Ε΄ και ΣΤ΄ τάξη του Δημοτικού σχολείου (<http://goo.gl/DxL1d9>). Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αξιοποιήσουν διάφορες θεματικές σχετικά με την ασφάλεια στο διαδίκτυο είτε σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα (π.χ. βλ. Γλώσσα, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή) είτε στην Ευέλικτη Ζώνη είτε σε Προγράμματα Αγωγής Υγείας. Τα τελευταία χρόνια, επίσης, έχουν αναπτυχθεί αρκετές ιστοσελίδες που παρέχουν πληροφορίες και υλικό για την ασφάλεια του διαδικτύου. Μεταξύ αυτών είναι η ιστοσελίδα του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου (<http://internet-safety.sch.gr>), της Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (www.cyberkid.gr) και του Saferinternet (<http://www.saferinternet.gr/index.php>).

ΤΠΕ και ασφάλεια στο διαδίκτυο

Τα πλεονεκτήματα των ΤΠΕ, όπως η αλληλεπιδραστικότητά τους με το μαθητευόμενο, η προσαρμοστικότητα του περιεχομένου τους στους ρυθμούς μάθησης των μαθητών, η δυνατότητα δημιουργίας προσομοιώσεων και άλλων ανοιχτών περιβαλλόντων μάθησης (Ράπτης και Ράπτη, 2014) αυξάνουν τα κίνητρα για ενεργητική μάθηση, υποστηρίζουν τη συνεργασία και παρέχουν αυθεντικές μαθησιακές συνθήκες (Βοσνιάδου, 2006).

Στο υπάρχον ψηφιακό σενάριο διδασκαλίας, επιδιώκεται η αξιοποίηση των ΤΠΕ ώστε να κάνει το μάθημα από τη μια πιο ελκυστικό και ενδιαφέρον για τους μαθητές αλλά από την άλλη να ωθήσει τους ίδιους να αναζητήσουν, να επεξεργαστούν, να οργανώσουν και να παρουσιάσουν την πληροφορία και τις γνώσεις τους σχετικά με την ασφάλεια στο διαδίκτυο. Αυτά τα πλεονεκτήματα αρχικά μπορούν να προκύψουν με την αξιοποίηση εργαλείων του Web 2.0 (βλ. Ράπτης και Ράπτη, 2014). Ειδικότερα, ο εννοιολογικός χάρτης «Text 2 Mindmap» που αξιοποιείται στο σενάριο, ως εργαλείο σημασιολογικής οργάνωσης και επεξεργασίας της πληροφορίας, μπορεί να συμβάλλει στον καταιγισμό ιδεών και τη λογική δόμηση των εννοιών, τον αναστοχασμό και τη συζήτηση πάνω στη δόμηση των ιδεών, την ανίχνευση τυχόν παρερμηνειών και λανθασμένων ιδεών και αντιλήψεων από τον εκπαιδευτικό, και την αξιολόγηση της κατανόησης των μαθητών. Επίσης, με την εφαρμογή «Glogster» για τη δημιουργία ψηφιακής αφίσας, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να κατασκευάσουν τα δικά τους πολυμεσικά και υπερμεσικά κείμενα με τρόπο ενεργό, συνεργατικό και συνθετικό. Επιπρόσθετα, τα πλεονεκτήματα μπορούν να προκύψουν μέσα από την αναζήτηση ποικίλου πολυμεσικού υλικού, όπως τα βίντεο, οι ιστοσελίδες και τα ψηφιακά παιχνίδια (βλ. Φύλλο εργασίας 1, στη Φάση 3). Η αναζήτηση αυτή συμβάλλει στην ανακάλυψη της πληροφορίας από τους ίδιους τους μαθητές, προσαρμόζεται στους δικούς τους ρυθμούς μάθησης, καλλιεργεί την κριτική τους σκέψη και ευνοεί την ανάπτυξη δεξιοτήτων οπτικού γραμματισμού.

Το παιδαγωγικό πλαίσιο του σεναρίου

Ένα διαθεματικό σενάριο διδασκαλίας, όπως το «Ασφάλεια στο διαδίκτυο: Επικοινωνώ αλλά δεν αποκαλύπτω...» χρειάζεται να παρέχει νέες δυνατότητες για μάθηση και βαθύτερη κατανόηση ενός θέματος μέσα από περιβάλλοντα ομαδικής διερεύνησης όπου στα πλαίσια αλληλεπιδράσεων μεταξύ των μαθητών θα δημιουργούνται οι προϋποθέσεις οικοδόμησης της γνώσης. Έτσι, στο σενάριο μπορούν να αξιοποιηθούν σύγχρονες προσεγγίσεις για τη μάθηση και τη διδασκαλία με προτεραιότητα στις εποικοδομητικές και κοινωνικοπολιτισμικές θεωρήσεις.

Οι εποικοδομητικές προσεγγίσεις αναγνωρίζουν ότι οι μαθητές διαθέτουν γνώσεις πάνω στις οποίες θα

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με έδαφος από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

πρέπει να οικοδομηθούν οι νέες. Έτσι, οι μαθητές ενθαρρύνονται να συμμετέχουν ενεργά στην οικοδόμηση των γνώσεών τους. Τέλος, οι κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις αντιλαμβάνονται τη μαθησιακή δραστηριότητα σε στενή αλληλεπίδραση και εξάρτηση από το κοινωνικό, ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο διαδραματίζεται (Κόμης, 2004; Ράπτης και Ράπτη, 2014).

Ένταξη του σεναρίου στο Πρόγραμμα Σπουδών

Το ψηφιακό σενάριο διδασκαλίας «Ασφάλεια στο διαδίκτυο: Επικοινωνώ αλλά δεν αποκαλύπτω...» θα μπορούσε να ενταχθεί στη θεματική περιοχή «Διαχείριση της πληροφορίας» του μαθήματος της Ελληνικής Γλώσσας για την Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού (βλ. http://ebooks.edu.gr/info/cps/2deppsaps_GlossasDimotikou.pdf) καθώς επίσης στην αντίστοιχη θεματική περιοχή της Ευέλικτης Ζώνης (βλ. http://ebooks.edu.gr/info/cps/28depps_EveliktiZoni.pdf). Ειδικότερα, το σενάριο θα μπορούσε να ενταχθεί στην Ενότητα 9 με τίτλο «Συσκευές» του μαθήματος της Γλώσσας της ΣΤ΄ τάξης.

Επιπρόσθετα, το παρόν εκπαιδευτικό σενάριο αξιοποιώντας σε όλες τις δραστηριότητες τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) είναι σύμφωνο με τον πληροφορικό γραμματισμό (ICT literacy) που επιδιώκει το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τις ΤΠΕ στο Δημοτικό Σχολείο (<http://goo.gl/DxL1d9>). Ο πληροφορικός γραμματισμός «περιγράφει την ικανότητα των μαθητών να χρησιμοποιούν τις σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες, τα εργαλεία επικοινωνίας και τις δικτυακές υπηρεσίες για την προσπέλαση, διαχείριση, ενσωμάτωση, αξιολόγηση, δημιουργία και επικοινωνία πληροφοριών, με στόχο την επίλυση προβλημάτων και, τελικά, τη μάθηση και τη συνεχή τους ανάπτυξη». Πιο συγκεκριμένα το σενάριο διδασκαλίας σε σχέση με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τις ΤΠΕ στην ΣΤ΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου προσεγγίζει αρκετούς άξονες μαθησιακών στόχων με τις ΤΠΕ, όπως για δημιουργία και έκφραση των μαθητών με πολυμέσα και παρουσιάσεις, συνεργασία και επικοινωνία, γνωριμία με το διαδίκτυο, διερεύνηση και επίλυση προβλημάτων.

Ειδικότερα ως προς την επικοινωνία και τη συνεργασία, το πρόγραμμα σπουδών αναφέρει στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ότι ο/η μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή να:

- «χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο για να εκφράζεται και να επικοινωνεί με σύγχρονο και ασύγχρονο τρόπο (γραπτά, ηχητικά ή μέσω βίντεο)»,
- «να δημιουργεί, να δημοσιεύει και να διαμοιράζεται στο διαδίκτυο περιεχόμενο (κείμενα, αρχεία εικόνας και ήχου)»,
- «να αναγνωρίζει τους κινδύνους από τη χρήση εφαρμογών διαδραστικού λογισμικού επικοινωνίας (messenger, skype), τη συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα (facebook, twitter), την εγγραφή σε δικτυακούς τόπους»,
- «να εφαρμόζει τεχνικές και κανόνες ασφάλειας και προστασίας από κακόβουλο λογισμικό».

Τέλος, το εκπαιδευτικό σενάριο σύμφωνα με τις αρχές και τους στόχους των Νέου Προγράμματος Σπουδών του Νέου Σχολείου προωθεί την ομαδική εργασία ως αποτέλεσμα της συνεργασίας των μαθητών και αξιοποιεί τις δυνατότητες των ΤΠΕ. Επιπρόσθετα, το σενάριο βάζει το μαθητή στο επίκεντρο, εφόσον όλες οι δραστηριότητες απαιτούν και «αυτόνομη δράση» και «συλλογικό κοινωνικό πνεύμα».

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Προαπαιτούμενες γνώσεις στις ΤΠΕ για το ψηφιακό διδακτικό σενάριο

Βασική επιδίωξη του σεναρίου είναι η αξιοποίηση των ΤΠΕ από εκπαιδευτικούς και κυρίως από μαθητές. Αυτό μπορεί να υλοποιηθεί όταν υπάρχουν βασικές γνώσεις υπολογιστή, διαδικτύου και εφαρμογών του Web 2.0. Οι γνώσεις αυτές μπορούν να διακριθούν σε τρεις επιμέρους κατηγορίες: α) γνώσεις που αφορούν το γενικότερο χειρισμό υπολογιστή, β) γνώσεις χρήσης επεξεργαστή κειμένου και γ) γνώσεις χρήσης του διαδικτύου και βασικών εφαρμογών του Web 2.0 (βλ. Πίνακα 1).

Πίνακας 1: Προαπαιτούμενες γνώσεις ΤΠΕ για την υλοποίηση του ψηφιακού διδακτικού σεναρίου.

Χειρισμός υπολογιστή	Γνώσεις χρήσης επεξεργαστή κειμένου	Διαδίκτυο και βασικές εφαρμογές του Web 2.0
<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία φακέλων και διαχείρισή τους. Δημιουργία, αποθήκευση και εκτύπωση αρχείων εφαρμογών. 	<ul style="list-style-type: none"> Μορφοποίηση κειμένου. Λειτουργίες αποκοπής/αντιγραφής/επικόλλησης. Εισαγωγή εικόνων και σχημάτων, WordArt. 	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση φυλλομετρητή (π.χ. Internet explorer, Mozilla Firefox). Μηχανές αναζήτησης (π.χ. Google). Μεταφόρτωση και αποθήκευση αρχείων από το διαδίκτυο. Εκτύπωση ιστοσελίδων. Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. <p>Web 2.0:</p> <ul style="list-style-type: none"> YouTube Text2Mindmap (βλ. http://www.text2mindmap.com/) Glogster (http://edu.glogster.com/) (απαιτείται εγγραφή)

Πρέπει να τονιστεί ότι οι γνώσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τις ΤΠΕ στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (βλ. στο <http://ebooks.edu.gr/new/ps.php> το Επιστημονικό Πεδίο: Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση).

Αν και οι εφαρμογές Web 2.0 του Πίνακα 1 είναι πολύ εύκολες για την ηλικία και των επίπεδο των μαθητών, ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση του σεναρίου είναι, πριν την έναρξή του η

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

εξοικείωση των μαθητών αλλά και του εκπαιδευτικού με τις εφαρμογές. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη συνεργασία εκπαιδευτικού της τάξης με τον εκπαιδευτικό των ΤΠΕ σε κάθε σχολείο. Τέλος, για την εφαρμογή του Glogster χρειάζεται, από την πλευρά των δύο ανωτέρω εκπαιδευτικών, η εγγραφή και η δημιουργία λογαριασμών.

Υλικοτεχνική υποδομή και ΤΠΕ

Το διδακτικό σενάριο υλοποιείται στο εργαστήριο της πληροφορικής όπου οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων ανά υπολογιστή. Εναλλακτικά, μπορεί να υλοποιηθεί με φορητούς υπολογιστές στην τάξη των μαθητών ή με ταμπλέτες, με την προϋπόθεση να έχουν σύνδεση στο διαδίκτυο. Επίσης, χρειάζεται να υπάρχει βιντεοπροτζέκτορας.

Αξιολόγηση του σεναρίου

Σύμφωνα με την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας η επίδραση μαθημάτων με τη χρήση των Τ.Π.Ε. δεν μπορεί να γίνει πλήρως κατανοητή χωρίς να προηγηθεί μια συνολική θεώρηση του μαθησιακού πλαισίου (Ράπτης και Ράπτη, 2014). Με λίγα λόγια δεν μπορεί να αποδοθεί οποιοδήποτε αποτέλεσμα, ενός διαθεματικού ψηφιακού σεναρίου, στη χρήση ενός συγκεκριμένου εργαλείου ή των ΤΠΕ αλλά πρέπει να εξεταστεί το πώς υλοποιήθηκε η διδασκαλία με αυτές. Ως εκ τούτου στο υπάρχον ψηφιακό σενάριο διδασκαλίας μπορεί να γίνει χρήση μιας μεικτής μεθοδολογικής προσέγγισης, ένας συνδυασμός δηλαδή ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων που να καταστεί δυνατή η πλήρης κατανόηση της επίδρασης του σεναρίου στους μαθητές. Μια τέτοια προσέγγιση μπορεί να γίνει με την αξιοποίηση του πλαισίου CIAO, του Ανοιχτού Πανεπιστημίου της Αγγλίας (Jones, et al., 1996, Scanlon, et al., 1998, Jones et al., 1999), στο οποίο η αξιολόγηση στηρίζεται σε τρεις διαφορετικές διαστάσεις: στο περιεχόμενο της μάθησης, στις αλληλεπιδράσεις που είχαν οι μαθητές μεταξύ τους, με τον εκπαιδευτικό αλλά κυρίως με τα εργαλεία των ΤΠΕ, στις στάσεις και τα μαθησιακά αποτελέσματα για το υπό εξέταση πρόβλημα (context, interaction, attitudes and outcomes).

Στο υπάρχον ψηφιακό σενάριο «Ασφάλεια στο διαδίκτυο: Επικοινωνώ αλλά δεν αποκαλύπτω...» το περιεχόμενο της μάθησης, μπορεί να αξιολογηθεί με βάση τις δραστηριότητες των φύλλων εργασίας αλλά και της ψηφιακής αφίσας που ανέπτυξαν οι ίδιοι οι μαθητές για την ασφάλεια στο διαδίκτυο ως την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Μπορεί δηλαδή να αξιολογηθεί κατά πόσον έγιναν κατανοητοί οι κίνδυνοι από την κοινοποίηση των προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο αλλά και τι προτάσεις-ιδέες αναπτύχθηκαν για την κοινοποίηση και προστασία των δεδομένων στη ψηφιακή αφίσα με το «Glogster». Ως προς τις αλληλεπιδράσεις, μπορεί να αξιολογηθεί το πώς δούλεψαν και συνεργάστηκαν τόσο οι μαθητές μιας ομάδας όσο και οι ομάδες μεταξύ τους. Τέλος, ως προς τα αποτελέσματα, που αναφέρει το ανωτέρω μοντέλο, ο εκπαιδευτικός μπορεί να διαπιστώσει κατά πόσο οι μαθητές έχουν θετικές στάσεις απέναντι στην προστασία των προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο.

Βιβλιογραφία

Αγγλική
Ansip, A. (2015). Blog post. A better and safer internet for our children. Ανακτήθηκε στις 5 Ιουλίου 2015 από

<http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/ansip/blog/better-and-safer-in...>

Eurydice (2009). *Education on Online Safety in Schools in Europe*. Summary Report. European Commission, December 2009. Ανακτήθηκε στις 5 Ιουλίου 2015 από

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports...

Jones, A., Scanlon, E., Tosunoglu, C., Butcher, P., Murphy, P. and Greenberg, J. (1996). Evaluating CAL at the Open University: 15 Years on. *Computers and Education*, 26(13), pp. 5-15.

Jones, A., Scanlon, E., Tosunoglu, C., Morris, E., Ross, S., Butcher, P. and Greenberg, J. (1999). Contexts for evaluating educational software. *Interacting with Computers*, 11, pp. 499-516.

Scanlon, E., Tosunoglu, C., Jones, A.; Butcher, P., Ross, S. Greenberg, J. Taylor, J. and Murphy, P. (1998). Learning with Computers: Experiences of Evaluation. *Computers and education*, 30(1/2), pp. 9-14.

Verhellen, E. (1996). *Monitoring Children's Rights: The Hague*. Kluwer Law International.

Ελληνική

Βοσνιάδου, Σ. (2006). *Σχεδιάζοντας περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις Σύγχρονες Τεχνολογίες*. Αθήνα: GUTENBERG.

Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου (2009). Δράση Ενημέρωσης Saferinternet.gr. Δελτίο Τύπου. Έρευνα: Προώθηση της ασφαλούς χρήση του Διαδικτύου στο σχολείο - η άποψη των εκπαιδευτικών. Ανακτήθηκε στις 29 Ιουνίου 2015 από <http://www.saferinternet.gr/index.php?action=download&objId=File342>

Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Νέων Τεχνολογιών.

Ράπτης, Α. και Ράπτη, Α. (2014). *Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Σοφός Α. (2011). Νέες τεχνολογίες, νέες προκλήσεις. Νέα εκπαίδευση για την ασφάλεια στο διαδίκτυο; Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου "Ένταξη και Χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία". Πάτρα 28-30/4/2011. Ανακτήθηκε στις 7 Ιουλίου 2015 από http://blogs.sch.gr/?get_group_doc=20/1304935239-1-0035.pdf

Ιστοσελίδες:

http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=13...

<http://www.cyberkid.gov.gr/public/images/10x21statistika.pdf>

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Γενική περιγραφή περιεχομένου

Το σενάριο «Ασφάλεια στο διαδίκτυο: Επικοινωνώ αλλά δεν αποκαλύπτω...» αφορά στη διδασκαλία της ασφάλειας στο διαδίκτυο για μαθητές της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου. Ειδικότερα, το σενάριο εστιάζει στα προσωπικά δεδομένα που αποκαλύπτονται από τους μαθητές και τους κινδύνους που υπάρχουν όταν επικοινωνούν διαμέσου δωματίων ανοιχτής επικοινωνίας στο διαδίκτυο (chat rooms), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μέσων κοινωνικής δικτύωσης (όπως το Facebook). Το σενάριο υλοποιείται διαμέσου τριών φάσεων. Στη Φάση 1, που ονομάζεται «Δεν αποκαλύπτω» έχει ως στόχο οι μαθητές στην ομάδα τους, να εντοπίσουν τα προσωπικά δεδομένα που δεν πρέπει να αποκαλύπτονται στο διαδίκτυο. Στη Φάση 2, που ονομάζεται «Πίσω από τις λέξεις και τα πρόσωπα» έχει ως στόχο οι μαθητές να κατανοήσουν ότι δεν πρέπει να εμπιστεύονται οποιονδήποτε επικοινωνεί μαζί τους. Στη Φάση 3, που ονομάζεται «Προστατεύομαι» οι μαθητές συμμετέχουν σε ομάδες ώστε να φτιάξουν και να κοινοποιήσουν τα δικά τους μηνύματα για τους κινδύνους της αποκάλυψης των προσωπικών τους δεδομένων καθώς επίσης για τις ενέργειες και τους τρόπους προστασίας από αυτούς τους κινδύνους.

Διδακτικοί Στόχοι

- Αναγνώριση των κινδύνων που εγκυμονεί η παρουσίαση προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο.
- Διαμόρφωση μηνυμάτων/προτάσεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο.
- Παρουσίαση και ανάδειξη των τρόπων της προστασίας των προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο.

Λέξεις κλειδιά που χαρακτηρίζουν τη θεματική του σεναρίου

- ασφάλεια στο Διαδίκτυο

Υλικοτεχνική υποδομή

Εργαστήριο πληροφορικής με 6 υπολογιστές, βιντεοπροβολέας ή εναλλακτικά έξι φορητοί υπολογιστές ή ταμπλέτες ανά 4 μαθητές (σύνολο 20 μαθητές) (κι έναν για τον εκπαιδευτικό). Σύνδεση στο διαδίκτυο.

Τυπικός χρόνος αλληλεπίδρασης με το εκπαιδευτικό σενάριο σε διδακτικές ώρες για δουλειά εντός του σχολείου

3 ώρες

Πνευματικά δικαιώματα ή άλλοι αντίστοιχοι περιορισμοί

Δεν υπάρχει πρόβλημα πνευματικών δικαιωμάτων ή άλλοι αντίστοιχοι περιορισμοί.

Εκτιμώμενο Επίπεδο Δυσκολίας

Μέτριας δυσκολίας

Τύπος Διαδραστικότητας

Ενεργός μάθηση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Επίπεδο Διαδραστικότητας

μεσαίο

Προτεινόμενη ηλικιακή ομάδα

9-12

Εκπαιδευτική Βαθμίδα που απευθύνεται το σενάριο

Δημοτικό

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σύνοψη φάσεων σεναρίου:

1η Φάση: Δεν αποκαλύπτω...

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Στο εργαστήριο πληροφορικής

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Εικόνα 1: Η Ιωάννα συστήνεται σε ένα δωμάτιο ανοιχτής επικοινωνίας στο διαδίκτυο (chat room).
2. Εικόνα 2: Η Αλίκη γράφει στο Facebook για τις διακοπές της.

2η Φάση: Πίσω από τις λέξεις και τα πρόσωπα

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Στο εργαστήριο πληροφορικής

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Εικόνα 1: Το μήνυμα που έλαβε ο Κώστας στο ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο.
2. Η Κοκκίνοσκουφίτσα στο Facebook.

3η Φάση: Προστατεύομαι

Χρονική Διάρκεια: 90λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Στο εργαστήριο πληροφορικής

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Η πλατφόρμα του Glogster για τη δημιουργία της ψηφιακής αφίσας.

1η Φάση: Δεν αποκαλύπτω...

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Στο εργαστήριο πληροφορικής

Στόχος της Φάσης 1, είναι οι μαθητές να εντοπίσουν τους κινδύνους που υπάρχουν από την κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων όταν αυτοί επικοινωνούν διαμέσου δωματίων ανοιχτής επικοινωνίας στο διαδίκτυο (chat rooms), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μέσων κοινωνικής δικτύωσης όπως το Facebook. Στη φάση αυτή αξιοποιείται ο εννοιολογικός χάρτης του Text2Mindmap (βλ. <http://www.text2mindmap.com/>).

Δραστηριότητα 1: Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τους μαθητές να κάνουν τετράδες με κριτήριο τους λόγους για τους οποίους χρησιμοποιούν το διαδίκτυο στον ελεύθερο χρόνο τους (π.χ. αναζήτηση πληροφοριών, μουσικής, για επικοινωνία κλπ.). Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός ζητάει από τους μαθητές να συζητήσουν στις ομάδες τους για το εάν έχουν πρόσβαση σε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στο Facebook και εάν έχουν χρησιμοποιήσει δωμάτια ανοιχτής επικοινωνίας στο διαδίκτυο (chat rooms) στον ελεύθερο χρόνο τους. Είτε έχουν χρησιμοποιήσει κάποιο από τα ανωτέρω μέσα είτε όχι, ο εκπαιδευτικός τους ρωτάει τι γνωρίζουν για αυτά τα μέσα επικοινωνίας, πότε πρέπει να τα χρησιμοποιεί κάποιος και το τι πρέπει να γράφει ή να κοινοποιεί σε αυτά. Τα αποτελέσματα της συζήτησης, τα παρουσιάζει στην ολομέλεια της τάξης ένα μέλος της κάθε ομάδας.

Δραστηριότητα 2: Στη δραστηριότητα 2, η κάθε ομάδα μαθητών συζητάει το τι σημαίνει για αυτούς η φράση «προσωπικά δεδομένα» και ειδικότερα ποια μπορεί να είναι αυτά. Ο εκπαιδευτικός, δεν παρέχει έτοιμες απαντήσεις αλλά παροτρύνει την κάθε ομάδα να καταγράψει τις απόψεις της/ιδέες της στον εννοιολογικό χάρτη του Text2Mindmap (βλ. <http://www.text2mindmap.com/>). Στη συνέχεια η κάθε ομάδα, παρουσιάζει τις απαντήσεις της διαμέσου βιντεοπρωτόκολλα στην ολομέλεια της τάξης. Ο εκπαιδευτικός, συντονίζει την παρουσίαση και βοηθάει στη διαμόρφωση, από όλες τις ομάδες, κοινού ορισμού των προσωπικών δεδομένων και ποια είναι αυτά.

Δραστηριότητα 3: Στη δραστηριότητα 3, ζητείται από τους μαθητές να εντοπίσουν τα προσωπικά δεδομένα που αποκαλύπτονται από μία μαθήτριά σε ένα δωμάτιο ανοιχτής επικοινωνίας στο διαδίκτυο (chat room) και από μία άλλη στο Facebook. Ειδικότερα, η κάθε ομάδα μαθητών διαβάζει το περιεχόμενο του κειμένου της Εικόνας 1. Το κείμενο είναι αναρτημένο σε ένα δωμάτιο ανοιχτής επικοινωνίας (chat room) από μια μαθήτριά, την Ιωάννα. Η μαθήτριά αυτή παρουσιάζει κάποια στοιχεία στα άλλα μέλη του δωματίου επικοινωνίας, που δεν τα γνωρίζει, με σκοπό να γίνουν φίλοι. Στη συνέχεια, η κάθε ομάδα παρατηρεί την Εικόνα 2 και διαβάζει την ανάρτηση της Αλίκης στον λογαριασμό της, στο Facebook. Η Αλίκη βρίσκεται σε διακοπές με τους γονείς της σε ένα ελληνικό νησί και έγραψε ένα μήνυμα στους φίλους της για το πώς περνάει καθημερινά σε αυτό.

Στη συνέχεια, η κάθε ομάδα με αφορμή το περιεχόμενο του κειμένου της Ιωάννας και της Αλίκης συμπληρώνει τα Φύλλα εργασίας 1 και 2. Σε αυτά, ζητείται, οι μαθητές να συνεργαστούν στις ομάδες τους και να αποφασίσουν εάν το περιεχόμενο των κειμένων που έγραψαν κι οι δύο μαθήτρες ήταν σωστό ή όχι ως προς τις πληροφορίες που έδωσαν. Πιο συγκεκριμένα τους ζητείται να γράψουν ξανά τα κείμενα έτσι ώστε να προστατεύονται τα προσωπικά δεδομένα των δύο κοριτσιών. Οι ομάδες μαθητών, εφόσον συμπληρώσουν τα

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

φύλλα εργασίας, επανέρχονται στην ολομέλεια της τάξης και με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού καταλήγουν σε συμπεράσματα σχετικά με τα προσωπικά δεδομένα που αποκαλύφθηκαν από τις δύο μαθήτριες στις αναρτήσεις τους.

Φύλλα εργασίας:

1. [fyllo_ergasias_1.docx](#)
2. [fyllo_ergasias_2.docx](#)

1. **Εικόνα 1: Η Ιωάννα συστήνεται σε ένα δωμάτιο ανοιχτής επικοινωνίας στο διαδίκτυο (chat room).**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 110

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/15135/2135#15136>

2. **Εικόνα 2: Η Αλίκη γράφει στο Facebook για τις διακοπές της.**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 110

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/15135/2135#15137>

2η Φάση: Πίσω από τις λέξεις και τα πρόσωπα

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Στο εργαστήριο πληροφορικής

Στόχος της Φάσης 2, είναι οι μαθητές να κατανοήσουν τους κινδύνους που υπάρχουν όταν επικοινωνούν διαμέσου δωματίων ανοιχτής επικοινωνίας στο διαδίκτυο (chat rooms), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μέσω κοινωνικής δικτύωσης όπως το Facebook. Ειδικότερα, επιδιώκεται οι μαθητές να κατανοήσουν ότι δεν απαντούν, σε αυτά τα μέσα επικοινωνίας, σε ανθρώπους που δεν γνωρίζουν την ταυτότητά τους και δεν ανήκουν στο περιβάλλον τους.

Δραστηριότητα 4: Οι ομάδες των μαθητών παρατηρούν την Εικόνα 1. Αυτή δείχνει το μήνυμα, που έλαβε διαμέσου ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ένα παιδί, ο Κώστας, από μια γυναίκα που ισχυρίζεται ότι είναι η γραμματέας από τη εργασία του πατέρα του. Αυτή ζητάει από τον Κώστα, τη διεύθυνση του σπιτιού, το κινητό τηλέφωνο και τότε απουσιάζουν οι γονείς του από το σπίτι, ώστε να φέρει ένα δώρο για τον πατέρα του και έτσι να του κάνουν μια έκπληξη. Η κάθε ομάδα μαθητών χρειάζεται να αποφασίσει εάν πρέπει ο Κώστας να απαντήσει στη γυναίκα αυτή ή όχι και γενικά τι πρέπει αυτός να κάνει. Τις απαντήσεις τους, τις γράφουν στο φύλλο εργασίας 1.

Δραστηριότητα 5: Ο εκπαιδευτικός ζητάει από την κάθε ομάδα μαθητών να δει το βίντεο με τίτλο «Η Κοκκινোসκουφίτσα στο Facebook». Σε αυτό, η σύγχρονη Κοκκινোসκουφίτσα κάνει φίλο στο Facebook ένα

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

πρόσωπο που δεν γνωρίζει. Πίσω από αυτό το πρόσωπο κρύβεται ο λύκος. Με αφορμή αυτό το γεγονός, οι μαθητές χρειάζεται να συζητήσουν τα λάθη της Κοκκινοσκουφίτσας στο Facebook.

Οι μαθητές παρουσιάζουν στην ολομέλεια της τάξης τα αποτελέσματα της δραστηριότητας 2 και 3. Με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού τους, συζητούν για την ορθότητα των απαντήσεών τους.

Φύλλα εργασίας:

1. [fyllo_ergasias_1_fasi_2.docx](#)

1. Εικόνα 1: Το μήνυμα που έλαβε ο Κώστας στο ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 110

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/15135/2136#15138>

2. Η Κοκκινοσκουφίτσα στο Facebook.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 68

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/15135/2136#15139>

Διευκρίνιση: Δείτε το βίντεο και συζητήστε τα λάθη της Κοκκινοσκουφίτσας στο Facebook.

3η Φάση: Προστατεύομαι

Χρονική Διάρκεια: 90λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Στο εργαστήριο πληροφορικής

Στόχος της Φάσης 3, είναι οι μαθητές να συνεργαστούν μεταξύ τους ώστε να φτιάξουν τα δικά τους μηνύματα για τους κινδύνους της κοινοποίησης των προσωπικών τους δεδομένων καθώς επίσης για τις ενέργειες και τους τρόπους προστασίας από αυτούς τους κινδύνους. Επίσης, στόχος της ενότητας αυτής είναι να αναδείξουν και να δημοσιοποιήσουν τα μηνύματά τους για την προστασία των προσωπικών δεδομένων τους τόσο στο περιβάλλον του σχολείου τους όσο και της τοπικής τους κοινωνίας διαμέσου της δημιουργίας μιας ψηφιακής αφίσας. Αυτή η αφίσα υλοποιείται με την εφαρμογή του Web 2.0 «Gloster» (<http://edu.glogster.com/>). Παράλληλα, στη φάση αυτή επιδιώκεται οι μαθητές να αναπτύξουν δεξιότητες οπτικού γραμματισμού μέσα από την αναγνώριση των μηνυμάτων που προβάλλονται σχετικά με την ασφάλεια στο διαδίκτυο.

Δραστηριότητα 6: Οι μαθητές σε κάθε ομάδα ανοίγουν το Φύλλο εργασίας 1. Σε αυτό χρειάζεται να συνεργαστούν μεταξύ τους ώστε να καταγράψουν ιδέες και τρόπους για το πώς μπορούν οι μαθητές να προστατεύουν τα προσωπικά τους δεδομένα όταν γράφουν ένα ηλεκτρονικό μήνυμα, όταν συνομιλούν σε ένα

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

δωμάτιο ανοιχτής επικοινωνίας στο διαδίκτυο (chat rooms) και όταν αναρτούν υλικό στο Facebook. Για να συμπληρωθεί το φύλλο αυτό, αξιοποιούν την εμπειρία τους από την Φάση 1 και 2 αλλά και μελετούν συγκεκριμένο υλικό που έχει σχέση με την ασφάλεια στο διαδίκτυο και την προστασία των δεδομένων. Το υλικό αυτό είναι κατηγοριοποιημένο σε τρεις ομάδες. Η πρώτη ομάδα αποτελείται από βίντεο. Η δεύτερη ομάδα συμπεριλαμβάνει τις ακόλουθες ιστοσελίδες:

- Ασφάλεια στο Διαδίκτυο, Ενημερωτικός Κόμβος Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου (<http://internet-safety.sch.gr>).
- Cyberkid, Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης - Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας - Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (www.cyberkid.gr).
- Safeinternet (<http://www.saferinternet.gr/index.php>).

Η τρίτη ομάδα αποτελείται από παιχνίδια. Οι μαθητές, από τις ανωτέρω τρεις ομάδες, μελετούν όποιο υλικό επιθυμούν ανάλογα με τον χρόνο που διαθέτουν.

Δραστηριότητα 7: Η κάθε ομάδα μαθητών, αξιοποιώντας τις πληροφορίες που έχει συλλέξει στο Φύλλο εργασίας 1, δημιουργεί τα δικά της μηνύματα σχετικά με την προστασία των δεδομένων σε μια ψηφιακή αφίσα, σε ένα «glogster» (<http://edu.glogster.com/>). Σε αυτό το «glogster» οι μαθητές μπορούν, μεταξύ άλλων, να συνδυάσουν κείμενο, βίντεο, μουσική, εικόνες, συνημμένα στοιχεία και υπερσυνδέσμους. Την αφίσα αυτή οι μαθητές μπορούν να την κοινοποιήσουν, με τη βοήθεια του καθηγητή της Πληροφορικής, στην ιστοσελίδα του σχολείου τους, σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης αλλά και να την στείλουν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε μαθητές άλλων σχολείων.

Φύλλα εργασίας:

1. [fyllo_ergasias_1_fasi_3.docx](#)

1. Η πλατφόρμα του Glogster για τη δημιουργία της ψηφιακής αφίσας.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/15135/2137#15140>

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.